

Folketingets Finansudvalg
Christiansborg

2. juni 2023

Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 191 (Alm. del) af 4. maj 2023 stillet efter ønske fra Pelle Dragsted (EL)

Spørgsmål

Vil ministeren i forlængelse af sin besvarelse af FIU alm. del – spørgsmål 164 for årene 2023-2030 opgøre forskellen år for år på a) væksten i det demografiske træk tillagt beregningsteknisk velstandsopskrivning (dvs. det såkaldte velstandskorrigerede demografiske træk) og b) realvæksten i det offentlige forbrug (korrigeret for midlertidige Covid-19 udgifter), hvor der dog også er fratrukket oprustningsudgifter relateret til 'Nationalt kompromis om dansk sikkerhedspolitik' og regeringens sidenhen foreslåede fremrykning af disse udgifter? Som i besvarelsen af FIU alm. del - spørgsmål 164 bedes forskellene opgjort som pct. af BNP og som akkumuleret vækst i mia. kr. (2023-priser).

Svar

Der spørges til væksten i det demografiske træk tillagt beregningsteknisk velstandsopskrivning i perioden 2023-2030. Begrebet indgår i Finansministeriets beregningstekniske princip til fremskrivning af det offentlige forbrug i perioden efter den mellemfristede planlægningshorisont (dvs. efter 2030) og tager udgangspunkt i, at det offentlige forbrug vil udgøre en uændret andel af BNP efter 2030 i en "steady state"-situation, såfremt befolkningssammensætningen på alder, herkomst mv. er uændret. I fremskrivningerne antages antallet af brugere af den offentlige service at følge det beregnede demografiske træk, og de nominelle udgifter pr. bruger antages at følge lønudviklingen, som forudsættes ens i den private og den offentlige sektor. Tilsvarende principper anvendes i holdbarhedsvurderinger fra DØR, DREAM, EU m.fl.

Det langsigtede fremskrivningsprincip svarer omtrent – ved gældende antagelser om varekøbskvoten i det offentlige forbrug og om produktivitetsvæksten i de private erhverv, der leverer til offentligt varekøb mv. – til, at væksten i det offentlige forbrug med det beregningstekniske princip er ca. ½ pct.-point højere pr. år end væksten i det demografiske træk. Denne approksimation anvendes i det følgende.

Det antages, at spørgeren er interesseret i væksten og forskellene opgjort i pct. og ikke som pct. af BNP, som det også gjorde sig gældende i besvarelse af Finansudvalgets spørgsmål nr. 164 (Alm. del) af 18. april 2023.

I forbindelse med *Nationalt kompromis om dansk sikkerhedspolitik (marts 2022)* blev det aftalt, at Danmarks udgifter til forsvar og sikkerhed skal løftes varigt til 2 pct. af BNP inden udgangen af 2033. Regeringen ønsker at fremrykke løftet, således at udgifter til forsvar og sikkerhed i 2030 udgør 2 pct. af BNP. I Konvergensprogrammet skønnes dette beregningsteknisk at indebære merudgifter for ca. 20 mia. kr. i 2030, hvoraf 3³/₄ mia. kr. beregningsteknisk forudsættes at blive finansieret af den offentlige investeringsramme. På baggrund af beregningsforudsætningerne i *Danmarks Konvergensprogram 2023*, maj 2023 er der forudsat en beregningsteknisk indfasning af merudgifter til forsvarsløftet frem mod 2030. Regeringen har d. 30. maj præsenteret et udspil til et forsvarsforlig, der lægger op til at investere cirka 143 mia. kr. i initiativer i forliget, der skal styrke dansk forsvar og sikkerhed over de næste ti år.

I *tabel 1* fremgår den beregningstekniske offentlige forbrugsvækst frem mod 2030 (korrigeret for ekstraordinære merudgifter i forbindelse med erstatningsaftale til minikavlere og følgeerhverv mv. og ekskl. merudgifter til forsvarsløftet) i *Danmarks Konvergensprogram*, maj 2023 sammenholdt med væksten i det demografiske træk til-lagt beregningsteknisk velstandsopskrivning.

Ud over en reservation til merudgifter til forsvaret, er der også en reservation til et grønt råderum, der i 2030 udgør 2¹/₂ mia. kr. Det afspejler, at der i forbindelse med *Aftale om Etablering af en grøn fond (juni 2022)* blev etableret et grønt råderum på 1¹/₂ mia. kr. i 2024 og 3¹/₄ mia. kr. årligt i 2025-2040 (2022-niveau), svarende til samlet set 53¹/₂ mia. kr.

Tabel 1

Beregningsteknisk offentlig forbrugsvækst (ekskl. afskrivninger) og væksten i det demografiske træk med beregningsteknisk velstandsopskrivning svarende til det langsigtede beregningstekniske princip, fra 2023 til 2030

	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Pct.							
(1) Realvækst i det offentlige forbrug korrigeret for ekstraordinære merudgifter i forbindelse med erstatningsaftale til minkavlere og følgeerhverv mv.	1,8	1,1	1,2	2,0	1,2	1,2	1,3
(2) Realvækst i det offentlige forbrug korrigeret for ekstraordinære merudgifter i forbindelse med erstatningsaftale til minkavlere og følgeerhverv mv. og ekskl. reservation til forsvarsløftet	1,3	0,5	0,8	1,8	1,0	0,8	1,0
(3) Realvækst i det offentlige forbrug korrigeret for ekstraordinære merudgifter i forbindelse med erstatningsaftale til minkavlere og følgeerhverv mv. og ekskl. reservation til forsvarsløftet og reservation til grønt råderum	1,2	0,1	0,8	1,7	0,9	1,0	1,0
(4) Vækst i det demografiske træk	0,4	0,5	0,5	0,6	0,6	0,6	0,6
(5) Vækst i det demografiske træk tillagt beregningsteknisk velstandsopskrivning	0,9	1,0	1,0	1,1	1,1	1,1	1,1
- forskel (pct.-point) (2)-(4)	0,8	0,0	0,3	1,2	0,4	0,2	0,4
- forskel (pct.-point) (2)-(5)	0,3	-0,5	-0,2	0,7	-0,1	-0,3	-0,1
Akk. vækst, mia. kr. (2023-priser)							
(1) Realvækst i det offentlige forbrug korrigeret for ekstraordinære merudgifter i forbindelse med erstatningsaftale til minkavlere og følgeerhverv mv. ¹⁾	10¼	16½	23½	35¼	42¾	50¼	58½
(2) Realvækst i det offentlige forbrug korrigeret for ekstraordinære merudgifter i forbindelse med erstatningsaftale til minkavlere og følgeerhverv mv. og ekskl. reservation til forsvarsløftet i KP23	7¼	10	14¾	25¼	31¼	36¼	42¼
(3) Realvækst i det offentlige forbrug korrigeret for ekstraordinære merudgifter i forbindelse med erstatningsaftale til minkavlere og følgeerhverv mv. og ekskl. reservation til forsvarsløftet og reservation til grønt råderum i KP23	6¾	7½	12¼	22	27¾	33¾	39¾
(4) Vækst i det demografiske træk	2½	5	8	11¼	14½	17¾	21¼
(5) Vækst i det demografiske træk tillagt beregningsteknisk velstandsopskrivning ²⁾	5¼	10¾	16½	22½	28¾	35	41¼
- forskel (2)-(4)	5	5	6¾	14¼	16¾	18½	21
- forskel (2)-(5)	2	-¾	-1¾	2¾	2½	1¼	1

Anm.: Væksten i det demografiske træk er beregnet på baggrund af det offentlige forbrug ekskl. afskrivninger. Det offentlige forbrug er opgjort ved input-metoden ekskl. afskrivninger. Den beregningstekniske offentlige forbrugsvækst er korrigeret for ekstraordinære merudgifter i forbindelse med erstatningsaftale til minkavlere og følgeerhverv mv. baseret på *Danmarks Konvergensprogram 2023, maj 2023*. I årene 2024-2026 er der beregningsteknisk indregnet en makroreserve uden for udgiftslofterne, som udmøntes i forbindelse med regeringens kommende 2030-plan.

1) I *Danmarks Konvergensprogram 2023, maj 2023* er råderummet opgjort til 64 mia. kr. i 2030. Forskellen til tabel 1 kan henføres til, at råderummet i *Danmarks Konvergensprogram 2023, maj 2023* korrigeres for midlertidige forhold i 2023-2024 relateret til håndtering af situationen i Ukraine.

2) Den beregningstekniske velstandsopskrivning er korrigeret en smule siden FIU 164 som følge af et justeret udgangsniveau i 2023.

Kilde: *Danmarks Konvergensprogram 2023, maj 2023* og egne beregninger.

Ud over den demografiske udvikling samt de centrale reservationer til det grønne råderum og forsvarsløftet frem mod 2030, skal udviklingen i det finanspolitiske råderum (det offentlige forbrug) frem mod 2030 også dække regeringens øvrige prioriteter i regeringsgrundlaget. Forøgelsen af råderummet i forbindelse med *Danmarks Konvergensprogram 2023* giver således et bedre afsæt for at håndtere vigtige samfundsprioriteter, herunder også de afsatte løft til sundhed og psykiatri mv., investeringer i blandt andet uddannelse, vækst og udvikling, samt at få accelereret den grønne omstilling frem mod 2030.

Med venlig hilsen

Nicolai Wammen
Finansminister